

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIS-193/21-S

Název	Základní škola Benátky nad Jizerou, příspěvková organizace
Sídlo	náměstí 17. listopadu 493/4, Benátky nad Jizerou II, 294 71 Benátky nad Jizerou
E-mail	zvs.bnj@seznam.cz
IČ	70836221
Identifikátor	600021858
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Jitka Krabsová
Zřizovatel	Středočeský kraj
Místo inspekční činnosti	náměstí 17. listopadu 493/4, Benátky nad Jizerou II, 294 71 Benátky nad Jizerou
Termín inspekční činnosti	22. – 24. únor 2021

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů (dále ŠVP), naplňování ŠVP a jeho souladu a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb.,

o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Príspevková organizace (dále „škola“) je samostatně zřízená pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, vykonává činnost základní školy s obory vzdělání Základní škola (dále ZŠ) a Základní škola speciální (dále ZŠS). Od minulé inspekční činnosti v roce 2014 se škola převážně zaměřuje na vzdělávání žáků s potřebou vyšších stupňů podpůrných opatření. Z tohoto důvodu byl snížen nejvyšší povolený počet ze 48 na 32 žáků. K termínu inspekční činnosti škola vzdělává 26 žáků (12 v ZŠ, 14 v ZŠS) s mentálním postižením, autismem a souběžným postižením více vadami, 14 z nich dojíždí z blízkého sociálního zařízení Domov pod lípou. Jednomu z nich ředitelka povolila individuální vzdělávání. Vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu měli k datu inspekční činnosti povoleno všichni žáci ZŠS.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Škola je stávající ředitelkou školy (dále „ředitelka“) vedena od dubna 2020. Ředitelka prozatím neabsolvovala studium pro ředitele v oblasti řízení školy, což se negativně projevuje v některých oblastech řízení školy. Zastává i funkci výchovné poradkyně bez potřebného studia. Dílčí kompetence vhodně delegovala na nově jmenovanou zástupkyni ředitelky a metodičku prevence rizikového chování. Ředitelka efektivně spolupracuje se všemi členy pedagogického sboru. Projednává s nimi veškeré otázky týkající se činnosti školy.

Komplexní koncepce rozvoje školy odpovídá jejímu zaměření na vzdělávání žáků s potřebou podpůrných opatření, jejich socializaci a rozvoj klíčových kompetencí, což se daří především jejich zapojením do vhodných školních projektových aktivit (Rok v lese) a aktivit pořádaných spolu s veřejností. Převážně se daří i modernizace vybavení a doplňování pomůcek a dalšího didaktického materiálu pro realizaci příslušných ŠVP. Z inspekční činnosti vyplývá, že další vytýčené cíle se daří plnit pouze částečně. Nepodařilo se zrekonstruovat sociální zařízení pro žáky s vyššími nároky na hygienu, vybavit třídy polohovacími lehátky, vybudovat výtah pro imobilní žáky apod.

Přestože převážně efektivní hospitační, kontrolní a evaluační systém ředitelky přispívá k odstranění většiny zjištěných nedostatků, některá jí identifikovaná rizika přetrvávají. Nedaří se např. zkvalitňování personálních podmínek, účelná aplikace nových vzdělávacích metod a postupů do výuky. ŠVP pro obor vzdělání základní škola speciální neodpovídá příslušnému rámcovému vzdělávacímu programu. Časová dotace vzdělávací oblasti Člověk a svět práce v ŠVP pro obor vzdělání základní škola speciální je nižší, než stanoví příslušný rámcový vzdělávací program. Nedostatečně je zpracováno slovní hodnocení žáků na vysvědčení.

Komunikační systém školy je funkční. Nastavená pravidla napomáhají k bezproblémové organizaci vzdělávání. Každodenní komunikace pedagogů se zákonnými zástupci žáků je účelná.

Škola je dlouhodobě zapojena do projektů zdravého stravování s cílem přispět k trvalému zvýšení spotřeby ovoce a zeleniny, vytvořit správné stravovací návyky žáků. Škola efektivně spolupracuje s nadačním fondem Canisterapie, nebo zájmovým spolkem Tam, kde zvířata pomáhají, které žákům přináší smyslové a praktické zážitky se zvířaty.

Žáky aktuálně vzdělává devět pedagogických pracovníků včetně ředitelky. Z pěti učitelek jich pouze dvě splňují požadavek odborné kvalifikace. Jedna si příslušným studiem potřebnou kvalifikaci doplňuje. Čtyři asistentky pedagoga jsou plně kvalifikované. Ředitelka nevyvíjela účinné aktivity pro získání odborně kvalifikovaných pedagogů. Absence jejich odborné kvalifikace se negativně projevila v průběhu některých vyučovacích hodin. Specialisté neabsolvovali příslušné studium. Další vzdělávání pedagogů je prioritně zaměřeno na získání odborné kvalifikace, prevenci rizikových jevů a řečovou výchovu (aktivizační metody ve výuce). Příležitostí ke zlepšení je zaměření profesního rozvoje pedagogů na využívání širšího spektra vzdělávacích metod výuky.

Škola věnuje bezpečnosti a ochraně zdraví náležitou pozornost stanovením jasných pravidel a postupů ve vnitřních předpisech, o nichž jsou žáci prokazatelně informováni. Aktuálně škola nezaznamenala žádný úraz. Škola je zajištěna proti nepovolenému vstupu cizích osob. V této oblasti se zapojila do projektu Bezpečná škola, který pomáhá zlepšit zabezpečení školy a všech jejích aktérů.

Školní poradenský tým dobře spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními, případně s dalšími odborníky, poskytuje vhodné konzultační služby žákům, pedagogům i jejich zákonným zástupcům. Koordinuje uplatňování prevence a řešení výchovných a výukových problémů, nastavuje podmínky pro úspěšnou adaptaci žáků. Výchovná poradkyně kvalitně realizuje kariérové poradenství.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Sledovaná výuka v ZŠS a ZŠ účelně navazovala na distanční vzdělávání v minulém školním roce, učitelé se nejčastěji zaměřili na procvičování a zopakování učiva.

Při výuce poskytované podle ŠVP pro základní školu speciální byl patrný účinný individuální přístup učitelek. Učitelky i asistentky pedagoga si stanovily jasné a vzdělávacím možnostem žáků přiměřené cíle, zohledňovaly v jejím průběhu jejich aktuální stav a potřeby. Vytvářely klidnou, přátelskou a respektující atmosféru, poskytovaly žákům pocit bezpečí a jistoty umožňující koncentraci na práci. Míra diferenciací výuky v ročníkových odděleních tříd byla vysoká, výuka byla dobře organizačně promyšlena. Žáky důrazně vedly k dodržování komunikačních i pracovních pravidel. V průběhu vyučovacích hodin byly efektivně střídány motivační postupy a různé činnosti tak, aby žáci neztráceli zájem a dokončovali zadané úkoly. Chybělo však využívání speciálně pedagogických postupů (např. orofaciální stimulace, strukturované učení, výraznější použití alternativní a augmentativní komunikace, senzomotorická stimulace, prvky dramaterapie nebo muzikoterapie), to se negativně odráželo na rozvoji dovedností žáků zejména v oblasti komunikačních dovedností. Názorné učební pomůcky byly využity efektivně. Zařazováno bylo průběžné hodnocení a podle svého aktuálního stavu a schopností žáci svou práci také sami hodnotili.

Výuka podle ŠVP pro základní školu se zaměřovala zejména na opakování, upevňování znalostí a dovedností žáků z přechozích ročníků s návazností na nové učivo. Ve všech hodinách byl vhodně podporován sociální a osobnostní rozvoj žáků. Stanovené cíle byly reálné, vyučující kladla přiměřené a srozumitelné požadavky, často byly začleňovány mezipředmětové vztahy. Negativy byly minimální zařazování aktivizujících metod (např. problémové či prožitkové učení) nebo práce s chybou. V žádné z hodin nebyly zaznamenány vhodné příklady využití znalostí a dovedností z předmětů v reálné situaci. Nejčastějšími použitými formami výuky byla většinou málo účinná frontální a samostatná práce žáků. Skupinová práce a práce ve dvojicích a jiné nápadité formy pro udržení zájmu a soustředění žáků nebyly zařazovány. Moderní technologie a výpočetní technika, která by

podporovala vyšší míru individualizace a aktivizace žáků, se nevyskytla. Žáci byli jen minimálně vedeni k sebereflexi a vzájemnému hodnocení. Strukturovaný závěr vyučovacích hodin se shrnutím učiva a zhodnocením získaných poznatků byl opomíjen.

K uplatňování rovných příležitostí ke vzdělávání účinně napomáhala přítomnost asistentek pedagoga. Způsob jejich práce a kompetence mezi nimi a učitelkami byly nastaveny funkčně a respektovaly individuální možnosti a potřeby žáků a přispívaly k účelné podpoře jejich samostatnosti a aktivního zapojení do výuky.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Základní škola získává informace o individuálních výsledcích vzdělávání pozorováním, hospitacemi, klasifikací a slovním hodnocením. Vychází z rozhovorů s učiteli, žáky a jejich zákonnými zástupci. Je nastaven funkční systém sledování vývoje hodnocení jednotlivých žáků. Jedním z nástrojů jsou i písemné práce z matematiky a českého jazyka, které jsou vyhodnocovány za každé pololetí, a na základě zjištění přijímají učitelé opatření ke zlepšení výsledků vzdělávání. Výsledky vzdělávání škola projednává v pedagogické radě. Žákům s rizikem neúspěšnosti ve vzdělávání na základě výsledků pedagogické diagnostiky nabízí škola většinou účinnou podporu prostřednictvím individuálního přístupu při výuce.

Učitelky u žáků v ZŠS zaznamenaly v závislosti na jejich individuálních zdravotních předpokladech pozitivní posuny v oblasti hygienických a sociálních návyků. Žáci ukázali dle svých možností (někteří na elementární bázi) potřebnou komunikaci, samostatnost v sebeobsluze, dodržování pravidel vzájemných vztahů, dobrou orientaci v prostoru. Většina žáků zvládla samostatně nebo s dopomocí základní pracovní dovednosti.

Je posílena sounáležitost žáků ke škole, městu i regionu. Škola se zapojuje do tradičních kulturních, environmentálních (Čistá řeka Jizera) a sportovních aktivit (Hýbeme se spolu) společně se žáky okolních škol. Výsledky prací žáků jsou prezentovány na internetových stránkách školy, sociální síti, ve veřejných i školních prostorách, při soutěžích, ve Zpravodaji Benátecka aj.

Rizikové chování se ve škole nevyskytuje. Škole se daří analyzovat příčiny ojedinělého záškoláctví, za které učitelky uložily výchovná opatření ke zlepšení kázně. Tato opatření vedla k jejich odstranění případně neopakování. Zlepšila se součinnost školy a zákonných zástupců. Zdvořilé chování žáků při vzdělávání se promítlo do jejich kladného bezprostředního hodnocení pedagogy. Znamky z chování byly sníženy za neomluvenou absenci pouze ve dvou případech.

Závěry

Vývoj školy

- jmenování nové ředitelky od 15. dubna 2020 a její zástupkyně
- změna v zaměření školy na vzdělávání žáků s potřebou vyšších stupňů podpůrných opatření, tím došlo ke snížení maximální kapacity školy
- škola z většiny naplnila doporučení k zlepšení z předchozí inspekční činnosti, např. se mírně zlepšily materiální podmínky, některé nedostatky však přetrvávají, např. nízká kvalifikovanost pedagogů

Silné stránky

- účinná podpora sounáležitosti žáků ke škole prostřednictvím jejich zapojování do tradičních celoškolských a mimoškolských aktivit

- zapojení žáků do projektových činností, které efektivně rozvíjejí vědomostní, dovednostní a sociální složky jejich osobnosti
- uplatňování cílevědomé individualizace a diferenciací činností vzhledem k možnostem žáků s pozitivním ovlivňováním jejich aktivity a výsledků vzdělávání
- empatický, partnerský, respektující, vstřícný a taktní přístup pedagogů k žákům

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- převaha nekvalifikovaných pedagogických pracovníků s negativním dopadem na kvalitu výuky
- nedostatečně účinný kontrolní systém, který se promítl do nedostatků v průběhu vzdělávání
- využívání úzkého spektra účinných vzdělávacích metod s negativním dopadem do průběhu vzdělávání, jen ojedinělé využití didaktické techniky a práce s chybou
- nevyužívání speciálně pedagogických postupů důležitých pro rozvoj komunikačních dovedností žáků
- málo vypovídající slovní hodnocení žáků na vysvědčení

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- sledovat aktualizaci právních předpisů a v souladu s nimi postupovat při vzdělávání
- zkvalitnit kontrolní systém, při zjištěných nedostatcích systematicky přijímat a realizovat opatření k jejich odstranění a vyhodnocovat jejich účinnost
- zaměřit další vzdělávání pedagogických pracovníků na moderní metody výuky, práci s didaktickou technikou a speciálně pedagogické postupy a následně tyto dovednosti účelně využívat v pedagogickém procesu
- zlepšit kvalitu slovního hodnocení žáků na vysvědčení

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 15 dnů odstranit nedostatky zjištěné při inspekční činnosti a přijmout adekvátní opatření k jejich prevenci a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e - podatelnu csi.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina Základní škola Benátky nad Jizerou, příspěvková organizace, vydaná Středočeským krajem, čj. OŠMS/3013/2001, s účinností od 1. července 2001, včetně Dodatků č. 1 až 4
2. Výpis správního řízení - změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení, čj. MSMT-37370/2020-6, s účinností od 5. října 2020
3. Jmenování do funkce ředitelky školy, čj. 053128/2020/KUSK, s účinností od 15. dubna 2020
4. Školní řád, čj. 0180/2020/ZSBMB, s účinností od 1. září 2020

5. ŠVP „Škola pro život“ (ŠVP ZŠS), Díl I., čj. 0198/2020/ZSBMB, s účinností od 1. září 2020
6. ŠVP „Škola pro život“ (ŠVP ZŠS), Díl II., čj. 0199/2020/ZSBMB, s účinností od 1. září 2020
7. ŠVP „Škola v pohodě“ (ŠVP ZŠ), čj. 0197/2020/ZSBMB, s účinností od 1. září 2020
8. Pravidla vzdělávání při mimořádných opatřeních (prezenční a distanční vzdělávání), čj. 0399/2020/ZSBMB, z 29. září 2020
9. Provozní řád školy, čj. 0115/2020/ZSBMB, z 22. září 2020
10. Organizační řád školy, čj. 0116/2020/ZSBMB, s účinností od 1. září 2020
11. Rozvrhy vyučovacích hodin tříd a učitelů ve školním roce 2019/2020 a 2020/2021 ke dni inspekce
12. Třídní knihy, školní roky 2019/2020 a 2020/2021 ke dni inspekce
13. Koncepce organizace, rozvoje a řízení školy pro školní roky 2019 - 2025
14. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2019/2020
15. Školní matrika – aktuální stav ke dni inspekce
16. Dokumentace výchovného poradenství a prevence rizikového chování - školní roky 2019/2020 a 2020/2021 ke dni inspekce
17. Personální dokumentace ke dni inspekce
18. Přehled účasti a plán vzdělávání pedagogických pracovníků - školní roky 2019/2020 a 2020/2021 ke dni inspekce
19. Plány hospitační a kontrolní činnosti - školní roky 2019/2020 a 2020/2021
20. Zápisy z pedagogických rad, školní roky 2019/2020 a 2020/2021 ke dni inspekce
21. Doklady o přijímání žáků k základnímu vzdělávání, rozhodování o přestupech žáků z jiných škol a povolení odkladu povinné školní docházky pro školní roky 2019/2020 a 2020/2021 ke dni inspekce
22. Inspekční zpráva, čj. ČŠIS-2566/14-S, z 16. prosince 2014
23. Webové stránky školy <https://www.zs-benatky.cz>
24. Kniha úrazů, školní roky 2019/2020 a 2020/2021 ke dni inspekce
25. Účetní závěrka k 31. prosinci 2020

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Zdeňka Čiháková, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Zdeňka Čiháková, v. r.

PaedDr. Jana Novotná, školní inspektorka

PaedDr. Jana Novotná, v. r.

PhDr. Marina Ulbertová, školní inspektorka

PhDr. Marina Ulbertová, v. r.

Bc. Dana Nulíčková, kontrolní pracovnice

Bc. Dana Nulíčková, v. r.

V Praze 10. března 2021

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Jitka Krabsová, ředitelka školy

Mgr. Jitka Krabsová, v. r.

V Benátkách nad Jizerou 15. března 2021